

TOIMINTAKERTOMUS 2019

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

Sisällys

1. YHDISTYKSEN TEHTÄVÄ JA JÄSENISTÖ	2
2. RESURSSIT	2
3. YHDISTYKSEN TOIMINNAN PAINOPISTEET 2018	1
3.1 Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminta.....	1
3.2 Järjestö rakenne	3
3.3 Järjestöt muutokseen yhteistyössä	6
3.4 Toimeksi.fi.....	15
4. VERKOSTOT.....	18
4.1 Yhdistyksen koordinoimat verkostot 2019.....	18
4.2 Verkostot ja ryhmät, joissa yhdistyksellä edustus 2018	18
5. SOPIMUSKUMPPANIT	19
6. YHTEISTYÖKUMPPANIT	21

1. YHDISTYKSEN TEHTÄVÄ JA JÄSENISTÖ

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kansalaisten hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveystalitiikkaa erityisesti aluenäkökohdat huomioon ottaen. Yhdistys toimii tasa-arvoisuuden ja sosiaalisten perusoikeuksien toteuttamiseksi ja kansalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi, yhdistysten toiminnan edistämiseksi, toimeentuloturvan ja sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämiseksi sekä syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähentämiseksi. Yhdistyksen toimintamuotoja ovat tiedotus- ja vaikuttamistyö sekä koulutus- ja julkaisu-toiminta.

Vuosi 2019 oli yhdistyksen 67. toimintavuosi. Yhdistyksellä oli 31.12.2019 henkilöjäseniä 55 ja yhteisöjäseniä 12.

2. RESURSSIT

Yhdistyksen toiminta on pääasiassa Sosiaali- ja terveystalveljärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) rahoittamaa. Vuonna 2019 STEA-rahoitteiset toiminnat olivat yhdistyksen perustoiminta (Lapin järjestö-alue, Ak), Järjestötieto järjestykseen Lapin -hanke (C) sekä Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hanke (C), jonka rahoitus tulee STM:n Suomi 100 - Järjestö 2.0 -avustusohjelmasta (2017-2020). Uutena toiminta aloitettiin valtakunnallisen Toimeksi.fi-verkkopalvelun koordinaatio (Ak).

Yhdistyksen perustoiminnassa koordinoimme ja kehitämme järjestöjen osallisuutta edistävää toimintamallia Lapissa ja kokoamme Lapin järjestötoimijoita maakunnalliseen sosiaali- ja terveystalalan kehittämistyöhön. Järjestötieto järjestykseen Lapin hankkeessa (2016–2018 ja 6 kk 2019) kehitimme lappilaista järjestökenttää koskevaa tiedontuotantoa vastamaan järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tiedontarpeisiin sekä edistimme järjestöjen tunnettavuutta ja näkyvyyttä sekä kuntalaisille että maakunnallisessa ja paikallisessa päätöksenteossa. Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hankkeessa (JÄMY) vahvistettiin järjestöjen osallisuutta, osaamista ja roolia sote- ja maakuntauudistuksessa ja tietoyhteiskunnassa. Painopisteitä muutettiin sote-uudistuksen kaatumisen myötä. Lisäksi yhdistys sai STEA:n Paikka auki -ohjelmasta avustuksen työttömän nuoren työllistämiseen. Vuosittain järjestettävien Lapin sosiaali- ja terveystalvelturvan syyspäivien tuotolla ja jäsenmaksutuotoilla rahoitettiin osin yhdistyksen juoksevia kuluja.

Yhdistyksen hallituksessa on kahdeksan varsinaista ja kolme varajäsentä. Lisäksi yhdistyksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan joka toinen vuosi.

Veli-Matti Ahtiainen, puheenjohtaja (2019-2020)

Arja Kilpeläinen, varapuheenjohtaja (2019-2020)

Yhdistyksen hallituksen jäsenet vuonna 2019:

Suvmaria Saarenpää	(2018-2019)
Päivi Salminen	(2018-2019)
Pirjo Kairakari	(2018-2019)
Mikko Närhi	(2018-2019)
Anita Lammassaari	(2019–2020)
Sirkka Pikkuvirta	(2019–2020)
Anneli Pohjola	(2019–2020)
Miia Palo	(2019–2020)

Yhdistyksen hallituksen varajäsenet:

Hilkka Halonen (2019)
Liisa Niiranen (2019)
Tarja Tenhunen (2019)

Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja. Hänen ollessaan estynyt sihteeri nimettiin kokouskohdaisesti.

Yhdistyksen hallitus on nimennyt koulutustyöryhmän ja työvaliokunnan:

Koulutustyöryhmä

Anneli Pohjola
Veli-Matti Ahtiainen
Miia Palo
Päivi Salminen
Mervi Kestilä

Työvaliokunta

Veli-Matti Ahtiainen
Arja Kilpeläinen
Anneli Pohjola
Mervi Kestilä

Hallitus kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Yhdistys järjesti sääntömääräisen vuosikokouksen 27.3.2019 Santa's Hotel Santa Clausissa Rovaniemellä.

Yhdistyksessä 2019 työskennellyt henkilöstö:

Marika Ahola, tiedontuotannon koordinaattori, Järjestötieto järjestykseen Lapin hanke sekä järjestökoordinaattori, yhdistyksen perustoiminta.

Anne-Marie Haavikko, järjestökehittäjä (digi), Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hanke

Tanja Havela, viestinnän asiantuntija, yhdistyksen perustoiminta

Mervi Kestilä, toiminnanjohtaja hallinto ja yhdistyksen perustoiminta

Katja Porsanger, järjestöavustaja

Marko Palmgren, suunnittelija, Järjestötieto järjestykseen -hanke -16.4.–19.5. ja 10.6.-7.7.2019 (60%)

Valtteri Silmu, järjestöavustaja, Paikka auki 2.12.2019 –

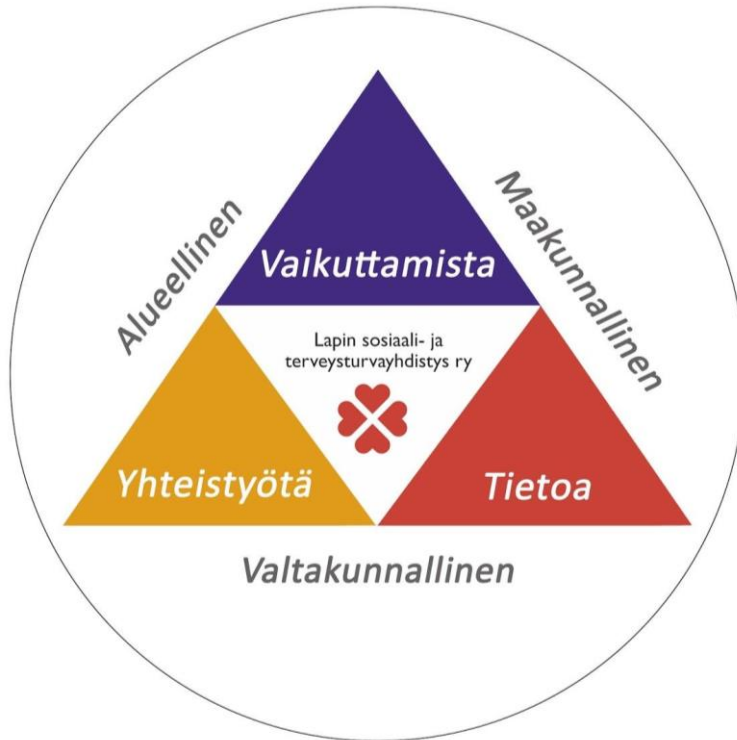
Tanja Sälevä, järjestökehittäjä

Yhdistykselle on vuokrattu toimitilat asunto-osaakeyhtiö Laurassa, Kansankatu 13. Tiloissa on toimistotilat henkilöstölle sekä kokoushuone, jota voidaan vuokrata myös muille toimijoille. Jäsenyhdistykset ovat käyttäneet kokoushuonetta maksutta kokouksiinsa 22 kertaa.

Accountor Rovaniemi hoiti yhdistyksen taloushallinnon ja kirjanpidon. Tilintarkastajana toimi Pri-cewaterhouseCoopers Oy yhteisö.

3. YHDISTYKSEN TOIMINNAN PAINOPISTEET 2019

Vuoden 2019 painopisteet olivat tietoa, vaikuttamista ja yhteistyötä yhdistyksen ydintehtävien mukaisesti. Yhdistys toimi paikallisella, alueellisella / seudullisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla.

KUVIO 1. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminnan painopisteet ja toimintakenttä.

3. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen toiminta

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry kehittää alueellisen, valtakunnallisen ja kansainvälisen sosiaali- ja terveyspolitiikan välistä yhteistyötä, tekee sosiaali- ja terveysalan selvityksiä ja aloitteita, harjoittaa alaan liittyvää viestintää sekä julkaisu-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa sekä antaa neuvontaa.

Yhdistyksen tehtävänä on mahdollistaa Lapissa järjestökentän monimuotoinen vuorovaikutus julkisen sektorin kanssa sekä tukea järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Yhdistys edistää alalla toimivien keskinäistä vuorovaikutusta sekä kansalaisjärjestöjen ja julkishallinnon yhteistyötä tukemalla verkostotyöskentelyä. Vuorovaikutus julkisen sektorin kanssa konkretisoitui yhteistyönä Lapin liiton, Väliaikaisen valmistelutoimielimen (VATE), Lapin aluehallintoviraston, sairaanhoitopiirien, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen sekä Lapin kuntien ja sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa.

Yhdistys tuotti tietoa ja lisäsi osaamista järjestämällä alueellisia, maakunnallisia ja kansallisia koulutuksia. Vuonna 2019 järjestettiin Sosiaalijazzit 25.-27.1. Ylläksellä vieraina olivat: Tuija Brax, pääsihteeri, Suomen Sydänliitto ry, Pirkko Mattila, sosiaali- ja terveysministeri, Valtioneuvosto/Sosiaali- ja

terveysministeriö, Marja Perälä, Lapin muutosjohtaja, Väliaikainen valmistelutoimielin, Lapin maakunta, Jukka Tahvanainen, hallituksen puheenjohtaja, Soste ry sekä Elina Varjonen, valmistelupäällikkö, STEA.

Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät järjestettiin 5.-6.9. Luostolla teemalla ”Hyvän Kehrän Kierre” - Hyvinvoinnin arvot ja pirulliset ongelmat. Asiantuntijat kertoivat ajatuksistaan uudistettavan palvelujärjestelmän johtamisesta, arvoista ja ongelmista. Torstaina syvennyttiin palvelujärjestelmän muutokseen ja sen johtamiseen. Kuulimme mm. Sosiaali- ja terveysministeriön ylijohtaja Kirsi Varhilan puheenvuoron Sotepalveluiden uudistamisesta ja Valtiovarainministeriön Muutosjohdon akatemian/HAUS:n projektijohtaja Katja Kolehmainen ajatuksia siitä, miten muutos saadaan tapahtumaan. Perjantaina jatkettiin teemalla ”Hyvinvoinnin tekijät”. SPR:n pääsihteerin Kristiina Kumpula kertoi tietoon rakentuvasta toiminnasta ja Taideyliopiston vararehtori Jaana Erkkilä-Hill toi esiin kulttuurin ja taiteen merkitystä hyvinvoinnin tekijänä. Lisäksi molempina päivinä oli paljon muita mielenkiintoisia asiantuntijapuheenvuoroja. Osallistujia oli kumpanakin päivänä yli 100.

Lapin Kellokas 2019 oli kehittämispäällikkö, YTT Asta Niskala, joka on tehnyt pitkän ja merkittävän työuran lappilaisten sosiaalialan palveluiden kehittämisessä paikallisesti, maakunnallisesti sekä myös valtakunnallisena vaikuttajana.

Järjestöfoorumi järjestettiin yhteistyössä Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan kanssa 17.-18.5.2019 Torniossa. Puheenvuorot: järjestökoordinaattori Marika Ahola ja suunnittelija Marko Palmgren, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys: ”Maakunnallisen järjestökyselyn tuloksia”, Neuvotteleva virkamies, TtT, Heli Hätönen, STM: ”Ajankohtaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä”, toiminnanjohtaja Kaisa Lauri, Meri-Lapin mielenterveysseura ry: ”Järjestölähtöisen toiminnan ja palveluntuotannon erottaminen”, puheenjohtaja Hilikka Rantamölä, Tornion sydänyhdistys ry: ”Erityisryhmien liikunta hyvinvoinnin edistäjänä”, Museonjohtaja Katriina Pietilä-Juntura, Aineen taidemuseo: ”Joudu museoon! Taide ja kulttuuri hyvinvoinnin edistäjänä” sekä järjestökehittäjät Tanja Sälevä ja Anne-Marie Haavikko, Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry: ”Sote kaatui, me emme – Yhdessä eteenpäin” Tehemä Pois-palkinnon sai Eläkeliiton Lapin piirin Posion yhdistys ja Hymyhuulet-ryhmä.

Yhdistys osallistui aktiivisesti muiden sosiaali- ja terveysturvayhdistysten yhteistyön kehittämiseen. Yhdistyksen puheenjohtaja toimi sosiaali- ja terveysturvayhdistysten neuvottelukunnan puheenjohtajana. Myös Anneli Pohjola ja Mervi Kestilä osallistuivat SOTUNETin toimintaan. Sosiaaliturvayhdistysten toimintojen, keskinäisen yhteistyön ja neuvottelukunnan toimintaa kehitettiin Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen hallinnoimassa Styke-hankkeessa (2017–19). Puheenjohtaja Veli-Matti Ahtiainen (puheenvuoro), varapuheenjohtaja Arja Kilpeläinen, hallituksen jäsen Anneli Pohjola (puheenvuoro), toiminnanjohtaja Mervi Kestilä, järjestökoordinaattori Marika Ahola (puheenvuoro) ja järjestökehittäjä Tanja Sälevä osallistuivat maakunnallisten koordinaatiojärjestöjen tapaamiseen Helsingissä 19.-20.8.

Yhdistyksemme on SOSTEn jäsen. Yhdistyksemme hallituksen jäsen, Anneli Pohjola, jatkoi SOSTE ry:n hallituksessa. SOSTE-Talkiin Tampereella 7.-8.11. osallistuivat: Anneli Pohjola, Veli-Matti Ahtiainen ja neljä työntekijää (Mervi Kestilä, Heidi Simppala, Janne Karjalainen ja Tanja Sälevä).

Yhdistyksen toimitilat on vuokrattu Asunto-osakeyhtiö Laurasta, Kansankatu 8. Tilassa on henkilöstölle toimistot sekä kokoushuone, jota voidaan vuokrata myös muille toimijoille. Jäsenyhdistykset ovat käyttäneet kokoustilaa maksutta kokouksiinsa 22 kertaa.

3.2 Yhdistyksen perustoiminta (Järjestö rakenne)

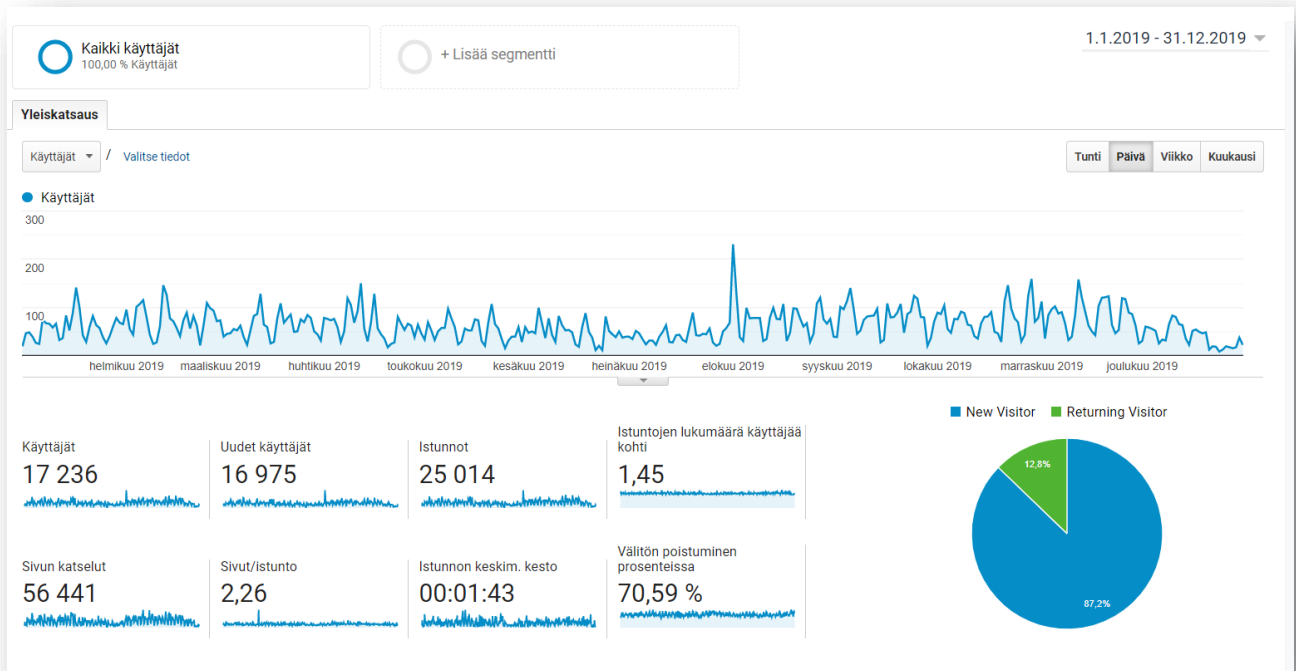
Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys järjesti vuonna 2019 kuntakierroksen yhteistyönä Järjestö rakenteen ja Järjestöt muutokseen yhteistyössä – hankkeen kesken yhdessä SPR:n kanssa. Vuoden aikana käytiin 14 Lapin kunnassa, lisäksi vierailtiin Pohjoisen yhteisöjen tuki Majakka ry:n järjestämällä toimijatreffeillä osassa Meri-Lapin kuntia. Kuntakierroksella tavattiin iltapäivällä kunnan johtoa ja illalla keskusteltiin yhdistysten ja kuntien toimijoiden sekä kansalaisten kanssa järjestö-kuntayhteistyöstä, toiveista ja tavoitteista. Yhteistyöprosesseja jatkettiin Muonion (hyvinvointikertomus ja kunta-järjestöyhteistyörakenteet), Inarin (kunta-avutukset ja kunta-järjestöyhteistyörakenteet) ja Rannan (järjestötieto ja lappilaiset.fi) kanssa.

Yhdistyksestä on oltu aktiivisesti mukana Linkki lappilaiseen hyvinvointiin -hankkeen käynnistämässä järjestötoiminnan, järjestötiedon sekä järjestöjen osallisuuden näkökulmista. Lapin sairaanhoitopiiriin (STM:n terveyden edistämisen määräraha) hallinnoimassa hankkeessa on tavoitteena kehittää ja ottaa käyttöön toimintamalli, jossa integroidaan sote-palveluja, kolmannen sektorin toimintaa, kuntien palveluja, vapaaehtoistyötä ja muita yhteisön voimavaroja ihmisen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti. Lisäksi tuotetaan tietoa osallisuuden ja tuen tarpeista yksilötasolla ja yhteisöissä.

Vuonna 2019 järjestettiin järjestömessut keväällä Lapin ammattikorkeakoululla (31 näytteilleasettajaa) ja syksyllä Lapin keskussairaalassa (19 näytteilleasettajaa). Redun kanssa yhteistyö ei ottanut tuulta purjeisiin. Syksyllä koordinoitiin sosiaalityön opiskelijoiden 40 tunnin vapaaehtoistoiminnan käytännönjakso järjestöihin ja kokemusasiantuntijapäivä. Järjestöjen opinnäyteaiheita esiteltiin muun muassa messuilla ja kandi-infossa. Järjestöjä on tuettu opinnäyteaiheiden kirjoittamisessa opiskelijoille ja opiskelijoita on ohjattu omaan opinnäyteaiheeseen sopivaan järjestöön. Erityisesti ylemmän amk-opiskelijat olivat vuonna 2019 aktiivisia hakemaan opinnäytteen käytännön kontekstia järjestökentältä. Yhdistyksestä osallistuttiin Lapin yliopiston aikuiskoulutusstrategian kehittämistyöpaajaan.

Yhdistys on koordinoitunut järjestöjen yhteistyötä edistävää sekä osaamista ja toimintaa tukevia verkostoja. Järjestötoimijoiden toiveesta vuonna 2019 perustettiin uusi keskinäinen verkosto järjestöjohtajille ja jatkettiin jonkin aikaa tauolla olleen STEA-verkoston toimintaa. Järjestöjohtajille järjestettiin vertaistapaamisia (kolme tapaamiskertaa) ja webinaari. Viestintäverkoston koordinaatio siirtyi yhdistykselle vuonna 2019. Järjestötieto järjestykseen – Lapin hankkeen ohjausryhmän toimineen tiedontuotannon verkoston koordinaatio siirtyi osaksi yhdistyksen perustoimintaa hankkeen päätyttyä. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimii maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan ja sen alaisen työvaliokunnan sihteerinä, sekä Lapin alueen kokemustoimijoiden ohjausryhmän puheenjohtajana. Toiminnanjohtaja on ollut Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ohjausryhmässä ja sosiaalijohtajien työkokouksissa. Hän on osallistunut kuuden hankkeen ohjausryhmiin ja mm. Lapin turvallisuus suunnitelman valmistelutyöhön.

Lappilaiset.fi -verkkopalvelun rekisteröityneiden toimijoiden määrä nousi 298 toimijasta 321 toimijaan. Tätäkin merkittävämpi kasvu oli rekisteröityneiden käyttäjien määrässä 34 -> 69. Sivuilla vierailtiin vuonna 2019 kokonaisuudessaan 54114 (2018: 38600) kertaa ja käyttäjiä oli 17236 (2018: 9061). Tapahtumia ilmoitettiin sivustolla yli tuplamäärä vuoteen 2018 nähden.

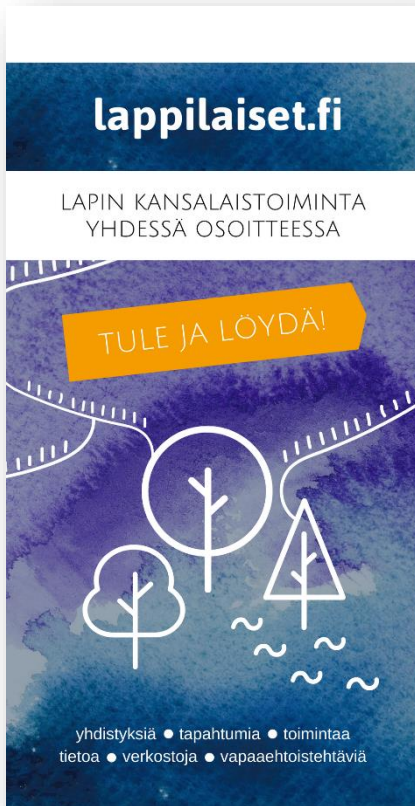
Kuvio 2: Lappilaiset.fi -sivuston käyttäjät yleiskatsaus 2019

Vuonna 2019 laadittiin pdf -ohjeet verkkopalvelun rekisteröitymistä ja käyttöä helpottamaan. Toimeksi.fi koordinaation laatimaa kyselyä levitettiin käyttäjille, verkkopalvelun käytettävyyden parantamiseksi. Lappilaiset.fi sai myös uuden, päivitetyn esitteen. Verkkopalvelua markkinoitiin kuntakierroksella, järjestömessuilla, Syyspäivillä, Sosiaalijazzeilla, säännöllisesti osallistumalla nuorisjärjestöjen aamukahveilla, Lapin järjestöjen viestintäverkostotapaamisissa ja muissa tapahtumissa. Lisäksi tarjottiin neuvoa ja tukea verkkopalveluun rekisteröitymisessä ja käytössä.

Ku-
vio
3:
Uusi
Lap-
pilai-
set.fi
-
esite

Lap-
pilai-
set.fi
verk-
ko-
pal-
ve-
luun
re-
kis-
te-
röi-
ty-
mistä
käyttöä

ja

koulutettiin kuntakerroksen yhdistysilloissa. Kuntakerroksella keskusteltiin kuntien kanssa verkkopalvelun hyödyntämisestä ja linkittämisestä kunnan verkkosivuille. Vuoden 2019 loppuun mennessä verkkopalvelu linkitettiin Ranuan kunnan sivuille ja muihin kuntiin käytiin keskustelua linkityksistä.

Järjestöille järjestettiin mahdollisuus esitellä toimintaa Lappilainen lehdessä ja kirjoittaa yhdistyksen blogiin. Lappilaiset.fi -verkkopalvelua kehitettiin yhdessä asiantuntijatyöryhmän kanssa ja osallistuttiin Toimeksi.fi kehittämispalaveriin ja -päiville.

Lisäksi tarjottiin vinkkejä ja apua sosiaalisen median kanavien käytössä ja hyödyntämisessä järjestöjen näkökulmasta. Sosiaalisen median kanavien (Facebook, Twitter, Instagram) käyttöä tehostettiin lappilaiset.fi -verkkopalvelun markkinoinnissa sekä yhdistyksen tärkeänä tiedotus- ja markkinointikanavana. Esimerkiksi maksettua markkinointia käytettiin enemmän ja seurattiin julkaisujen kattavuutta ja tehokkuutta. Facebook -sivujen seuraajia oli vuonna 2018 380 kpl ja vuonna 2019 487 kpl. Instagramissa ja Twitterissä seuraajien määrä on myös tasaiseen tahtiin noussut.

Yhdistyksen koordinoima Lapin järjestöjen viestintäverkosto koulutti vuonna 2019 kahdesti. Kevään koulutuksessa teemana oli maksuton Canva.com ja Google työkalut. Osallistujia oli tuolloin 10. Syksyllä kouluttajaksi hankittiin markkinointi- ja viestintätoimisto Kuulu Oy:n kouluttajat teemalla Someviestintä ja -markkinointi sekä Canva.com. Tuolloin osallistujia oli 27. Vuonna 2019 viestintäverkosto laati myös viestintäsuunnitelman, jonka toimenpiteenä verkoston jäsenille jaettiin viikoittaiset päivitysvuorot verkoston Facebook -sivuille, kuukausittainen blogivuoro sekä artikkelivuorot paikalliseen Lappilainen -lehteen.

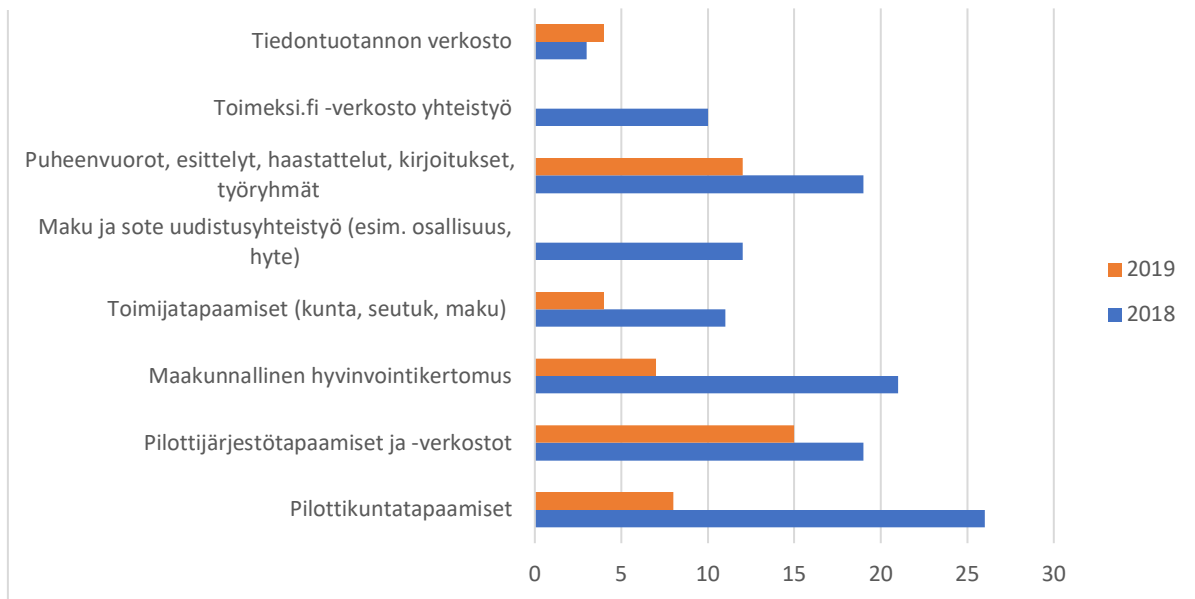
Yhdistyksen ulkoista näkyvyyttä parannettiin uusilla markkinointimateriaaleilla, kuten automagneeteilla, catchboxilla ja yhdistyksen logoa kantavalla beachflagilla. Myös yhdistyksen perusesitettä päivitettiin.

Kuvio 4: Catchbox, heitettävä mikrofoni, yhdistyksen logoilla

3.3 Järjestötieto järjestykseen

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry on toteuttanut vuodesta 2016 lähtien RAY- ja STEA- rahoitteista Järjestötieto Järjestykseen – Lapin hanketta. Vuosi 2018 oli hankkeen viimeinen varsinainen toimintavuosi, mutta toimintaa pystyttiin jatkamaan 31.7.2019 saakka. Ohjausryhmänä toimi yhdistyksen koordinoima Lapin järjestöneuvottelukunnan alainen kaikille avoin tiedontuotannon verkosto. Hankkeen toiminnan kautta on kehitetty lappilaista järjestökenttää koskevaa tiedontuotantoa vastaamaan järjestöjen, kuntien ja muiden toimijoiden tiedontarpeisiin. Järjestölähtöisellä tiedontuotannolla on edistetty järjestöjen tunnettavuutta ja näkyvyyttä kuntalaisille sekä maakunnallisessa että paikallisessa päätöksenteossa.

Kuvio 5: Järjestötieto järjestykseen – hankkeen toimintatilastot vuodelta 2018 ja 2019 (6 kk)

Järjestöjen tunnettavuuden ja näkyvyyden edistämiseksi vuonna 2019 toiminnan keskiössä oli ensimmäisen maakunnallisen järjestökyselyn aineiston analysointi, raportointi ja tulosten monikanavainen jakaminen. Kaikkien hyödynnettävissä oleva järjestökyselyn raportti ja infograafit löytyvät osoitteesta lappilaiset.fi. Alueellisia sekä kunta- tai toimialakohtaisia aineistokokonaisuuksia on jaettu toimijoiden käyttöön vastaajien tunnistamattomuus huomioiden. Kysely on saanut positiivista palautetta, koska ensimmäisenä laatuaan se tuottaa kootusti tietoa muun muassa lappilaisten järjestöjen toiminnan monimuotoisuudesta ja kattavuudesta, sekä toimintaedellytyksistä ja toimintaa tukevan yhteistyön kehittämistarpeista.

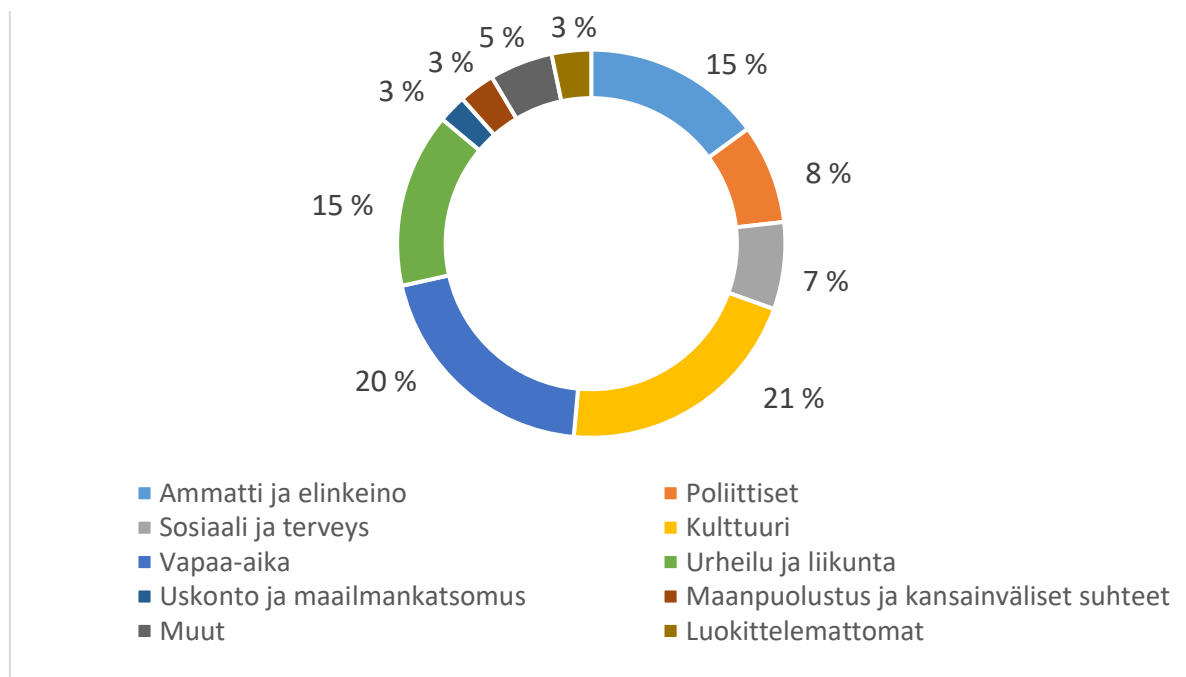
Vuoden alussa vietiin loppuun jo aloitetut kunta ja maakunta pilotit. Pilottien tavoitteena on ollut kehittää järjestölähtöisen tiedontuotannon hyödyntämistä järjestöjen tunnettavuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi sekä järjestö-kuntayhteistyön edistämiseksi. Alkuvuodesta kirjoitettiin valmiiksi 3.12.2018 hyväksytyn järjestöjen toiminnan huomioivan maakunnallisen hyvinvointiohjelman asiakirja Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen työntekijän kanssa. Ohjelmasta kirjoitettiin yhteinen blogikirjoitus THL:n [www-sivuille](http://www.sivuille).

Enontekiön toisen kuntalaiskyselykierroksen raportti toteutettiin yhteiskirjoituksena kunnan ja hankkeen työntekijöiden kesken. Molemmissa kuntalaiskyselyissä nostettiin esille tarve sopiville tiloille järjestöjen ja muiden toimijoiden tapahtumien järjestämiselle ja kokoontumiselle sekä uudelle kuntosalille kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Hettassa on aloitettu liikuntasalin remontointi, jossa hallin yhteyteen rakennetaan uusi kuntosali kuntalaisten käyttöön. Uudet tilat tulevat tarjoamaan myös paikan tapahtumien järjestämiselle.

Pelkosenniemiellä toteutetun ikäihmisten hyvinvointikyselyn tuloksia hyödynnettiin kunnan hyvinvointikertomuksessa ja yhdeksi painopistealueeksi nostettiin ikäihmisten hyvinvointi. Osallistuttiin varsinaisen kertomuksen laadintaan ja yhdessä paikallisten yhdistysten kanssa saatiin kunta-järjestöyhteistyö ja sen kehittäminen osaksi kertomusta.

Tiedontuotannon verkostossa haettiin ratkaisuja koota kuntakohtaista järjestötietoa kuntien hyvinvointikertomuksiin. Lapin järjestörekisterin, maakunnallisen järjestökyselyn sekä erilaisten lappilaisia järjestöjä kokoavien verkkopalvelujen tietoja yhdistelemällä saadaan laaja järjestötietokokonaisuus täydentämään hyvinvointikertomusten tietopohjaa. Lappilaiset.fi -verkkopalvelu nähdään keskeisenä järjestöjen tietoja kokoavana verkkopalveluna, mutta toimiakseen koko laajuudessaan tarvitaan merkittävästi enemmän järjestöjä tuottamaan omaa toimintaansa kuvaavaa tietoa verkkopalveluun. Yhteistyössä Ranuan kunnan kanssa järjestöjä on tuettu tuottamaan tietoa palveluun. Ranualla verkkopalveluun kirjautuminen on yksi kunta-avustusten saantiedellytys vuodesta 2020 alkaen. Perusteena on oman toiminnan näkyväksi ja saavutettavaksi tekeminen verkkopalvelun avulla. Järjestöjen tiedot on linkitetty kunnan [www-sivuille](http://www.sivuille).

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) yhdistysrekisterin pohjalle muodostetun Lapin järjestörekisterin yhteystiedot päivitettiin koko henkilöstön voimin. Systemaattisesta järjestöjen yhteystietojen keräämisestä huolimatta iso joukko järjestöjä jää vielä tavoittamatta tuottamaan järjestökohtaista tietoa. Vuoden lopussa kaikille PRH:n yhdistysrekisteriin rekisteröidyille yhdistyksille määritettiin toiminnan mukainen toimialaluokitus. Tämän työn pohjalta saatiin ajanmukainen tieto lappilaisten rekisteröityjen yhdistysten toimialajakaumasta.

Kuvio 6: Lappiin rekisteröidyt yhdistykset toimialoittain 8/2019 (N4778), PRH

Järjestöjen tiedontuotannon tukemiseksi otettiin käyttöön tietoteknisiä sovelluksia ja tuotettiin välineitä järjestökenttää koskevan tiedon keräämiseen, kokoamiseen ja analysointiin. 9 pilottijärjestön kanssa toteutettiin järjestöjen tarpeisiin räätälöidyt mobiilitiedonkeräyskokeilut mm. toiminnan palautetiedon, käyntivirran tilastoinnin ja kokemustiedon keräämiseksi. Tabletilla toteutettu tiedonkeräys koettiin pääsääntöisesti helppona, mutta haasteeksi tuli osallistuneiden digitaalisten taitojen rajallisuus (mm. maahanmuuttajat, näkörajoitteiset). Erityisesti ikäihmisten digitaaliset taidot koettiin riittämättömiksi. Haasteena ovat myös heikot nettiyhteydet sekä vastaajien ja työntekijöiden asenteet mobiiliin tiedonkeräykseen. Etuina koettiin ajantasaisen aineiston muodostus, nopeiden kyselyjen tekeminen ja vastaajien helpompi tavoittaminen (paikan päällä, lapset ja nuoret). Kaikkiaan sähköinen tiedonkeräys koettiin toimivana (arvosana 6,8/10), mikäli tekniset ongelmat saadaan ratkaistua. Laajemman sähköisen tiedonkeräyksen käyttöönotto edellyttää käyttäjien koulutusta ja avustamista sekä asennekasvatusta. Pilotit aktivoivat järjestöjä käyttämään mobiileja ratkaisuja muussakin toiminnassaan.

Kymmenentenä pilottina toteutettiin toisen kerran Rovaniemen alueelle kohdennettu lapsiperhekyseily kolmen lastensuojeluyhdistysten ja seurakunnan kanssa. Tällä kertaa mukana oli myös Rovaniemen kaupunki. Kyselyyn tuli 476 vastausta. Tiedontuotannon ympärille rakentuva yhteistyö koettiin hyödyllisenä. Yhteisen tiedon pohjalta jokainen voi kehittää omaa toimintaansa, mutta erityisesti yhteistä toimintaa: ”Tämä on ollut tosi avartava ja semmoinen, että tässä on järki tässä hommassa. Jokainen ei tee yksin siellä omassa pienessä yhteisössään jotakin työtä lapsiperheiden hyväksi, vaan tehdään nyt yhdessä.”. Yhteinen tiedontuotannon prosessi edisti eri toimijoiden välistä yhteistä ymmärrystä asukkaiden tarpeista ja lisäsi yhteistyötä yhteiselle kohderyhmälle. Pilotissa konkretisoitui tiedon väline- ja itseisarvo. Yhdistyksen rooli tiedontuotannon mahdollistajana ja asiantuntijana nähtiin tärkeänä.

Erillisten pilottien lisäksi tiedontuotannon verkostossa on jaettu verkoston jäsenten oman tiedonkeräyksen kokemuksia ja käytännön ideoita edistämään tiedontuotantoon liittyvää osaamista ja välineistöä. Järjestöjen osaaminen, resurssit ja tahtotila tiedontuotantoon ovat hyvin heterogeeniset. Yhteiskehittämisen myötä tiedontuotannon merkitys on kasvanut sekä omana että järjestöjen yhteisenä toimintana. Omalla tiedolla halutaan vaikuttaa sekä suoraan että osana laajempaa järjestöjen yhteistä tietokokonaisuutta. Tiedosta ja tiedontuotannosta on tullut yhteinen asia.

Opiskelijat ovat löytäneet yhdistyksen keräämät aineistot. Rovaniemen ikäihmisten hyvinvointikyselyn aineistoa hyödynnetään sosiaalityön pro gradu tutkielmassa ja YAMK sosionomiopiskelijat hyödyntävät Lapin sosiaali- ja terveysjärjestöjä tarkastelevassa opinnäytteessä Lapin järjestörekisteriä ja maakunnallista järjestökyselyä. Sosiaalityön opiskelija osallistui käytännön jaksollaan lapsiperhekyseilyprosessiin ja toteutti osana kehittämistehtävää prosessin arvioinnin.

Hankkeen toiminta-aikana rakennettiin malli tuottaa paikallista ja maakunnallista järjestötietoa Lapissa, jossa yhdistys tuottaa tarpeiden mukaista tietoa järjestöille, viranomaisille, ammattilaisille ja

asukkaille. Perusjärjestötieto rakentuu hankkeen aikana luodulle järjestörekisterille ja maakunnalliselle järjestökyselylle sekä lappilaiset.fi -verkkopalvelun kehittyvälle tietovarannolle. Tätä täydentävät erilliset järjestöjen asiantuntijuuteen perustuvat maakunnalliset ja paikalliset kyselyt ja selvitykset (esim. hyvinvointikertomuksiin). Lisäksi yhdistys voi toteuttaa järjestöjen ja kuntien yhteistyönä hyvinvointikyselyprosesseja järjestöjen tietokumppanuuden vahvistamiseksi.

Kokemusten pohjalta tietokumppanuus on tukenut tiedolla johtamista, edistänyt järjestö-kuntayhteistyötä sekä lisännyt kuntalaisten osallisuusmahdollisuuksia. Yhteiskehittämisen ja -toteuttamisen myötä ymmärrys järjestöjen paikallisiin ja maakunnallisiin ilmiöihin ja erityisryhmiin liittyvästä asiantuntijuudesta sekä osallisuuden osaamisesta ovat kasvaneet. Järjestöiltä löytyy tietokokonaisuutta täydentävää merkittävää tietoa ja järjestöt tavoittavat laajemmin ihmisiä tuottamaan tietoa. Aito kaikkia hyödyttävä tietokumppanuus edellyttää yhteistä tiedontuotannon prosessia. Kysymykset, keräyksen tavat, keräys, analysointi ja lopputulos tulee olla yhdessä määritettyä ja toteutettua. Toiminnan käytännön toteutumiseksi tarvitaan kuitenkin koordinoiva taho. Monikaan järjestö ei koe tiedontuotantoa keskeisenä toimintamuotonaan, joten on kohtuutonta odottaa kaikkien järjestöjen käyttävän rajallisia resursseja kaikkiin vaiheisiin. Tällöin yhdistyksen kaltaisen toimijan rooli korostuu.

Lapissa toimintaympäristö on muuttunut vastaanottavaisemmaksi järjestölähtöisen tiedontuotannolle. Järjestöjen asiantuntijatiedolle ja kokemustiedolle on helpompi luoda menetelmiä ja rakenteita, mutta perusjärjestötieto on rakenteellisesti heikoimmassa asemassa. Yhteiskehittämisen myötä arvostus järjestöjä kohtaan ja kiinnostus järjestöjä itseään koskevaan tietoon on kasvanut: tarvitaan kasvavissa määrin kunta- ja maakuntakohtaista perusjärjestötietoa. Järjestökenttä on saanut haasteen laajempaan ja laadukkaampaan tiedontuotantoon, mutta tiedontuotannon rakenteet ovat vielä monelta osin rakentamatta sekä järjestöissä että yleisimmin. Järjestöjen tavoittamattomuus ja oman tiedontuotannon rajallisuus ja jopa puuttuminen on johtanut osan järjestöjen jälkeen jäämiseen tai ulkopuolelle joutumiseen. Toisaalta julkisen sektorin tiedontuotannon rakenteet ovat joko puutteelliset tai puuttuvat kokonaan järjestölähtöisen tiedontuotannon näkökulmasta. Jos järjestölähtöinen tiedontuotanto ja järjestöjen tiedontuotantoon liittyvät roolit eivät ole osana perusrakenteita, prosessit ovat hitaita ja helposti murtuvia, sekä tulokset voivat jäädä hetkellisiksi. Pysyvyyden takamiseksi tarvitaan pitempiäaikaista yhdessä suunnittelua, luomista, tekemistä ja uusintamista.

Vuonna 2019 toiminnassa keskityttiin siirtyneillä toimintavaroilla hanketoiminnan hallittuun lopetukseen ja tarvittavilta osin siirtoon osaksi perustoimintaa. STEA ei myöntänyt yhdistykselle lisärahoitusta järjestölähtöisen tiedontuotannon kokonaisuuden jatkamiseksi, joten yhdistyksen tiedontuotantoon liittyvä toiminta on hakenut perustoiminnan resursseihin sopeutettua muotoaan.

3.4 Järjestöt muutokseen yhteistyössä

Hankkeen toiminta keskittyi vuoden 2019 maaliskuulle saakka järjestöjen osallistamiseen maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun, jolloin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu päättyi Suomen hallituksen eroon 8.3.2019.

Lapin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelussa tehty työ paketoitiin hyödynnettäviksi kunnissa ja kuntayhtymissä sekä seuraavaa uudistusta valmistelevalle ryhmälle ja koottiin lapinmaakunta.fi-sivustolle. Myös 2.0 -hankeverkosto kokosi valmistelussa syntyneen tiedon evästyksiksi uudelle hallitukselle, työskentelyä tehtiin viidessä teemaryhmässä. Järjestöjen osallistumisesta Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun tehtiin [loppuraportti](#) ja se on julkaistu hankkeen uutisissa lappilaiset.fi-sivustolla huhtikuun alussa 2019.

Kertomusvuonna maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun liittyviä tapaamisia, joihin hanke osallistui, oli seuraavasti: Maakuntavalmistelun kehittämispäiviä viisi kertaa, järjestöt ja kokemustieto sotevalmistelussa palavereita kaksi kertaa ja maakunnallisten vaikuttamistoimielimien, maakuntastrategiatyöpajan, viestintätyöryhmän sekä kaikkien valmistelijoiden viikkopalaverien osalta kerran kutakin.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun päätyttyä painopisteitä hankkeen tavoitteiden suhteen käytiin läpi uudelleen ja uusiksi painopisteiksi valittiin:

- Järjestö-kuntayhteistyö
- Paikallisten järjestö-yhteistyörakenteiden muodostaminen
- Järjestölähtöisen kokemuksellisen asiantuntijuuden vahvistaminen
- Maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan toiminnan tukeminen ja kehittäminen
- Järjestöverkostojen ja muun työryhmätyöskentelyn toiminnan selkeytys ja tehostaminen
- Uudenlaisten digitaalisten tapojen ja ratkaisujen kokeilu sekä yhteistyö
- High Five-hyvinvointia Itä-Lappiin- hankkeeseen sekä Social Prescribing (hyvinvointilähete) – pilotointiin osallistuminen
- Yhteistyövalmiuksien luominen järjestöille.

Muuttuneen toimintaympäristön vuoksi 2.0-maakuntahankkeiden raportointiin STEA:lle tuli muutoksia vuonna 2019. Kaikki 2.0 -hankkeet, mukaan lukien Jämy-hanke, vastasi välikyselyyn syyskuun loppuun mennessä. Kyselyssä raportointiin siihenastiset (8/2019) toimenpiteet ja saavutetut tulokset sekä tuotiin esille toimet, joilla oli reagoitu muuttuneeseen toimintaympäristöön. Hankkeen rahoitus-hakemus vuodelle 2020 lähetettiin myöskin syyskuun lopussa.

Järjestöjen ja kuntien välistä yhteistyötä edistettiin kertomusvuoden aikana painokkaasti hankkeessa osallistumalla koko yhdistyksen ja Suomen Punaisen ristin Lapin piirin yhteiselle kuntakierrokselle. Kevään 2019 aikana kierrettiin kymmenen Lapin kuntaa. Syksyllä puolestaan tavattiin kunnista viisi. Meri-Lapin sekä Rovaniemen tapaamiset siirtyivät vuodelle 2020. Kuntatapaamiset toteutettiin samalla konseptilla. Päivällä tavattiin kuntajohtoa keskustellen kunnan ja järjestöjen yhteistyön nykytilasta ja kehittämistarpeista. Iltaisin kutsuttiin paikalliset sekä muut kunnassa toimivat yhdistykset yhdistysiltaan ja keskusteltiin yhteistyöstä sekä tehtiin suunnitelmaa tulevista toimenpiteistä. Tavoitteena molemmissa tapaamisissa oli tuoda esiin hyviä kunta-järjestöyhteistyön käytäntöjä (järjestöyhdyshenkilöt,

yhteistyöasiakirjat) sekä edistää konkreettisesti kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä. Hanke oli mukana myös järjestöt hyvinvointikertomuksiin pilotoinnissa, joka käynnistyi Ranualla kertomusvuonna. Pilotoinnissa Ranualainen järjestötieto kootaan lappilaiset.fi -verkkopalveluun ja sitä kautta se on hyödynnettävissä mm. kunnan hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa. Vuoden 2019 lopulla tehtiin työyhteisön kesken työnjakoa kunta-järjestöyhteistyön suhteen ja sovittiin kuntakummit kunnittain. Hankkeessa toimitaan kummeina Itä-Lapin ja Meri-Lapin kunnille sekä Rovaniemelle, Ranualla ja Sodankylälle.

Kaikkien Lapin kuntien järjestöyhteistyötä kartoitettiin jälleen haastattelemalla kuntien järjestöyhteistyöstä tai hyvinvointikertomustyöstä vastaavia henkilöitä. Kartoituksen toteutti hankkeen toimeksiantajana Taloustutkimus Oy. Kartoituksesta tehtiin [yhteenveto](#). Kolmas Järjestötoiminnan tulevaisuus -foorumi järjestettiin joulukuussa teemalla järjestöt kunnan kumppanina.

Kesällä 2019 hankkeessa tehtiin vapaaehtoistoiminnan kartoitus järjestöjen toiminnan vaikuttavuuden kartoittamiseksi ja kartoituksen pohjalta luotiin infograafit.

Kuvio 7: Vapaaehtoistoiminnan vaikuttavuus infograafit muutaman keskeisen toimijan tiedoista koottuna

Hanke toimi edelleen järjestöneuvottelukunnassa teknisenä sihteerinä. Järjestöneuvottelukunnan kanssa hankkeessa työstettiin järjestöstrategian toimeenpanosuunnitelmaa ajan tasalle vielä vuonna 2019. Järjestöneuvottelukunta nimesi jo vuonna 2018 keskuudestaan erillisen työryhjän valmistelemaan esityksiä maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun, väliaikaiselle valmistelutoimielimelle sekä tuleville päättäjille selvityshenkilö Tuija Braxin raportin pohjalta. Hanke koordinoi työryhjän työs-kentelyä sekä osallistui siihen. Työryhmä tapasi vielä kolme kertaa kertomusvuoden aikana ja linjasi esityksiä uudelleen maakunta- ja soteuudistuksen kaaduttua. Uuden linjauksen mukaan järjestöjen on syytä tiivistää yhteistyötä Lapin sairaanhoitopiiriin sekä Lape-verkoston suuntaan.

Vuonna 2019 valtakunnallisten liittojen aluetyöntekijöistä sekä muista alueellisten toimijoiden työntekijöistä koostuva Lapin alueverkoston tapaamisia toteutettiin kolme kertaa. Tapaamisten aiheina mm. ajankohtainen sote-uudistuksen tilanne. Syksyn tapaamisessa työstettiin hallitusohjelmaan liittyvää vaikuttamista ja twiitattiin siitä Twitteriin.

Kuvio 8: Lapin alueverkoston vaikuttamislauseet hallitusohjelmaan Twitterissä

Hanke osallistui myös Pohjois-Suomen muiden 2.0 -hankkeiden kanssa Pohjois-Suomen aluetyöntekijöille tapaamisten järjestämiseen kaksi kertaa vuoden 2019 aikana. Hanke kutsuttiin mukaan myös Pohjois-Suomen vammaisverkostoon.

Hankkeessa koordinoitiin myös vuonna 2019 kokemuksellisen asiantuntijuuden yhteistyöryhmän toimintaa sekä osallistuttiin kokemustoimintaverkoston alueellisen ohjausryhmän toimintaan varapuheenjohtajana. Yhteistyöryhmä järjesti kaksi seminaaria, keväällä teemalla osallisuuden ja kokemuksellisen asiantuntijuuden tasot sekä syksyllä eri toimijoiden toimintamallit ja hyvät käytännöt. Kertomusvuoden aikana koottiin potilasosastojen, oppilaitosten, terveyskeskusten sekä kokemukselliseen asiantuntijuuteen osallistuvien yhdistysten työntekijöiden /yhteyshenkilöiden yhteystietoja. Lisäksi osallistuttiin Elävä kirjasto -tapahtumien koulutukseen sekä järjestämiseen Kemissä keväällä ja syksyllä. Kokemusosaaminen Lapissa -esite saatiin päivitettyä ja perustettua työryhmät kokemusosaamisen saamiseksi näkyväksi sairaalassa Lapin sairaanhoitopiiriin ja Länsi-Pohjan alueelle. Kokemusosaajien etätapaamisia myös pilotoitiin kertomusvuonna. Joulukuussa 2019 kokemuksellisen asiantuntijuuden yhteistyöryhmä muutettiin Lapin kokemusosaamisen verkostoksi ja verkostolle järjestettiin perustamis- ja suunnittelupäivä.

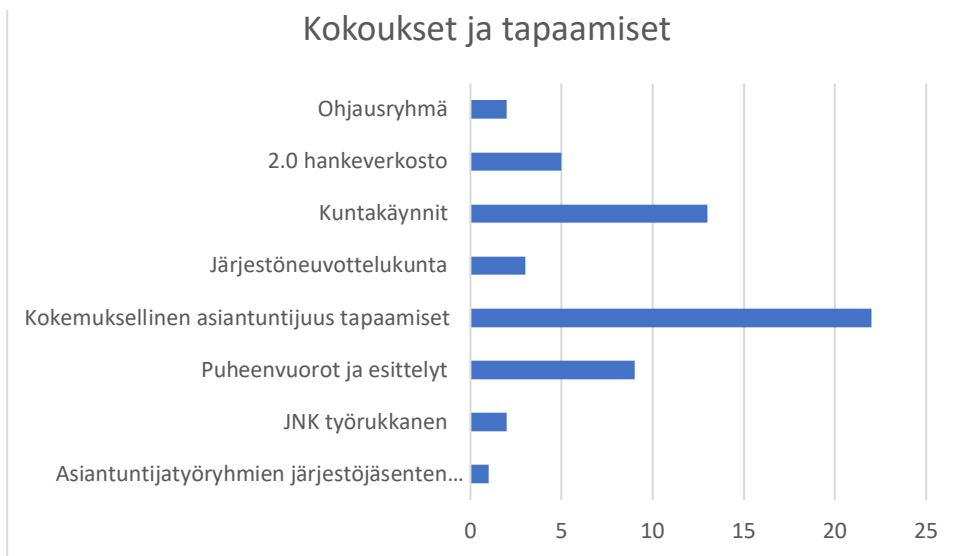
Hanke osallistui aktiivisesti itä-Lapin hyvinvointityöryhmän toimintaan myös vuonna 2019. Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä haki High Five -yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin hanketta, joka käynnistyi marraskuussa 2019. Hankkeen yhtenä tavoitteena on myös järjestöyhteistyön tiivistäminen Itä-Lapin alueella. Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hanke on tavoitteen toteuttamisessa keskeisiä kumppaneita. Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hanke oli aktiivisesti mukana myös Hyvinvointilähete-hankkeen suunnittelussa yhteistyössä mm. Lapin sairaanhoitopiirin kanssa.

Sanna Marinin hallitusohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on työllisyyden lisääminen. Vuonna 2019 käynnistettiin työkentely järjestöjen mahdollisuuksien lisäämiseksi työllisyyden edistämiseksi. Tätä varten on tavattu Lapin liiton, Ely-keskuksen, TE-palveluiden ja Rovaniemen kaupungin työllisyyden edistämiseen liittyvien sekä Rovaniemen Neuvokkaan Jokos-hankkeen henkilöiden kesken. Työryhmä pohtii, miten järjestöjen työllistämistä voisi edistää mm. koulutusten ja muun tuen avulla.

Hankkeessa koottiin vuoden 2019 aikana Lapissa toimivia järjestöjen verkostoja sekä pohdittiin niiden toiminnan arviointia. Arvioinnin toteuttaminen siirtyy vuodelle 2020. Kertomusvuoden lopulla kutsut-

tiin koolle STEA-avusteiset järjestöt pitkästä aikaa (entinen Rahis-verkosto) ja pohdittiin mm. rahoittajataapaamisen järjestämistä tulevalle vuodelle. Lisäksi hanke osallistui Perhekeskusverkoston tapaamisiin sekä Soteuttamo-tilaisuuksiin. Järjestettiin myös yhteistyössä Rovalan settlementin Kamraatti -monikulttuurisen vapaaehtoistoiminnan kehittämishankkeen kanssa kaksi koulutuspäivää Rovaniemellä ja Sodankylässä monikulttuurisuuden huomioimisesta järjestötoiminnassa.

Muun toiminnan ohessa hankkeessa on jatkettu aktiivista viestintää. Ajankohtaisista tapahtumista tehtiin verkkopalveluun tapahtumat. Yhdistyksen toimittama Lapin järjestötoiminnan uutiskirje julkaistiin neljä kertaa sekä kohdennettu viesti viranomaisille ja päättäjille kaksi kertaa kertomusvuoden aikana. Lisäksi viestittiin aktiivisesti somekanavissa (#jämy #tehemäyhessä) ja sähköpostilla keskeisiä sidosryhmiä sekä lähetettiin sopimuskumppaneille kumppanuusviestiä. Lappilaiset.fi -verkkopalvelua markkinoitiin kaikissa kuntatapaamisissa sekä järjestöverkostoissa. Vapaaehtois pohjalta toimivien järjestöjen edustajia tuettiin matkakuluissa. Tapaamisissa hyödynnettiin etäyhteyksiä ja striimauksia.

Kuvio 9: Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hankkeen kokous- ja tapaamistilasto vuodelta 2019

Lapin järjestöjen digiverkoston toiminta aloitettiin vuonna 2019. Verkoston perustamisen tarve nousi esille mm. 2018 tehdyn maakunnallisen järjestötietokyselyn tulosten pohjalta sekä vuonna 2018 pidetyn hankeseminaarin työpajatyöskentelyiden tulosten kautta.

Lapin järjestöjen digiverkoston kokoonpanoa alettiin muodostamaan vuoden 2019 alkukesästä. Toiminnassa on ollut alusta alkaen mukana Kuuloliiton Digitaidot-hankkeen työntekijä. Verkoston kokoaminen aloitettiin elokuussa 2019. Verkostoon kutsuttiin mukaan avoimen kutsun ja matalan kynnyksen toimintaperiaatteen mukaisesti Lapissa toimivia järjestöjen ja yhdistyksien edustajia, joiden kiinnostus digituen antamisesta tai tarve digituesta jäsenistönsä hyödyksi on tullut esille. Toiminnassa oli mukana vuoden 2019 lopussa 15 toimijaa ja se kokoontui vuoden 2019 loppuun mennessä kaksi kertaa, osallistujina ensimmäisessä tapaamisessa seitsemän ja toisessa yhdeksän henkilöä.

Hanke on osallistunut työpanoksellaan Lapissa käynnissä olevissa digihankkeissa yhteistyökumppanina mm. valtakunnallisen digituen toimintamallin maakunnallisen pilotin toimintaan. Hanke on esitellyt

digituen toimintamallin eettisiä ohjeistuksia yhdistyksille kohdennetuissa järjestöilloissa ja mm. levittänyt saamenkielisten digituen eettisten ohjeistuksen materiaaleja Ylä- ja Pohjois-Lapin alueen kunnissa järjestöyhteistyön illoissa. Digitukiverkosto laajentui joulukuussa 2019 valtakunnalliseksi toiminnaksi ja Posken hallinnoimassa Lapin maakunnallisen digituen koordinaatiohankkeessa hanketyöntekijä toimii yhteistyössä projektikoordinaattorin kanssa.

Suunniteltu ja alustavasti sovittu yhteistyö Lapin yliopiston ja Lapin AMK:n maaseudun kehittämisen maatalousrahaston hankkeessa ”Uusi lappilainen kunta – kuntien digitaaliset lähipalvelut” ei toteutunut sellaisenaan vuonna 2019. Oppilaitosten hankkeessa on tuotettu 2019 selvitysraportti kuntalaisten digitaalisten palvelujen tarpeista ja Järjestöt muutokseen yhteistyössä -hanke on ilmaissut mahdollisuuden yhteistyöhön pilottikuntien ja hankkeen edistämistyössä.

2018 syksyllä perustettu digiallianssin toiminta lakkasi vähitellen maakunta- ja soteuudistuksen päätyttyä. Digiallianssin viimeinen yhteinen työpaja pidettiin kesäkuussa 2019 LPSHP:ssa, jossa pohdittiin yhteistoiminnan jatkumista verkostomaisesti työskennellen. Tässä yhteydessä ei tullut selvästi esille verkoston vapaaehtoista koordinaatiotahoa, joten toiminta hiipui odottamaan seuraavaa mahdollista uudistusta, jossa kyseinen verkosto voisi toimia.

3.5 Toimeksi.fi

Toimeksi.fi -verkkopalvelukokonaisuus on perustettu helpottamaan kansalaistoiminnan parissa toimivien järjestöjen, yhdistysten, yhteisöjen, seurakuntien, kuntien ja kaupunkien sekä ei-kaupallisten yritysten toiminnan, vapaaehtoistyön ja kehittämistoiminnan löytämistä ja viestintää.

Toimeksi.fi on valtakunnallisesti ja alueellisesti toimiva yhdistys- ja järjestötoiminnasta tiedottava verkkopalvelukokonaisuus.

Valtakunnallinen palvelu: www.toimeksi.fi

Alueelliset palvelut:

www.lappilaiset.fi

(Lappi)

www.ihimiset.fi

(Pohjois-Pohjanmaa)

www.varesverkosto.fi

(Pohjois-Pohjanmaa)

www.pohjoissavolaiset.fi

(Pohjois-Savo)

www.paijathamalaiset.fi

(Päijät-Häme)

www.jelli.fi

(Pohjois-Karjala)

www.yhdistystori.fi

(Keski-Suomi)

www.yhdistysinfo.fi

(Etelä-Karjala ja Kymenlaakso)

www.meidanhame.fi

(Häme)

www.uusimaalaiset.fi

(Uusimaa)

www.sinnedit.fi

(Pohjanmaa)

www.lahella.fi

(Pirkanmaa)

www.kaenuulaiset.fi

(Kainuu)

Valtakunnallisen Toimeksi.fi -verkkopalvelukokonaisuuden hallinnointi ja koordinointi siirtyi vuoden 2019 alussa Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistykseltä Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistykselle. Tekninen asiantuntija Janne Karjalainen aloitti työssä 1.3.2019 ja verkostoluotsi Heidi Simppala 15.7.2019. Yhdistyksen toiminnanjohtaja Mervi Kestilä on Toimeksi.fi -johtoryhmän jäsen.

Toimeksi.fi -verkkopalvelukokonaisuuden käytännön asioista huolehtii ns. asiantuntijaryhmä, joka koostuu kaikkien aluepalveluiden edustajista. Toimeksi.fi -asiantuntijaryhmän kanssa on työskennelty yhteisen Basecamp-alustan kautta päivittäin. Noin kerran kuussa on järjestetty kuukausipalaveri etäyhteydellä (6.5.2019, 13.6.2019, 29.8.2019, 26.9.2019, 24.10.2019) ja Kehittämispäiviä on järjestetty sovitus kaks kertaa vuodessa (2-3.4.2019 Espoossa ja 13.-14.11.2019 Helsingissä). Kuukausipalavereissa on sovittu koko verkkopalvelua koskevista yhteisistä käytännön asioista ja kehittämiskohteista. Kehittämispäivillä on keskitytty suurempiin linjoihin ja aloitettu mm. yhteinen strategiatyö ulkopuolisen ohjaajan johdolla (Olli-Pekka Juoperi / HUMAP). Johtoryhmä osallistuu

strategiatyöhön yhdessä asiantuntijaryhmän kanssa. Toimeksi.fi -johtoryhmä tekee verkkopalvelukokonaisuutta koskevat yhteiset päätökset. Johtoryhmä koostuu aluepalveluita ylläpitävien yhdistysten johtajista. Yhteisen Toimeksi.fi -strategian hahmottelu jatkuu vuonna 2020.

Käyttäjäkokeuksia on kartoitettu mm. laajalla käyttäjäkyselyllä, joka toteutettiin lokakuussa. Kyselyyn saatiin vastauksia erityisesti yhdistystoimijoilta, ei niinkään kansalaisilta tai muilta tiedon hakijoilta. Käyttäjäkyselyn tuloksia hyödynnetään yhteisen strategian luomisessa.

Toimeksi.fi -kokonaisuutta markkinoitiin Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen syyspäivillä Luosolla sekä Tampereella järjestetyssä SOSTEtalk! -tapahtumassa. Erityisesti Tampereella esittelypisteen kautta tavoitettiin paljon uusia yhdistys- ja järjestötoimijoita.

Toimeksi.fi -verkostoon saatiin vuonna 2019 kolme uutta aluetta, joista Päijät-Häme avasi oman aluepalvelunsa (päijäthämäläiset.fi) 28.9.2019. Kainuussa ja Pirkanmaalla aluepalvelun kehittäminen ja rakentaminen aloitettiin ja verkkopalvelut avataan vuoden 2020 alkupuolella. Tekninen asiantuntija järjesti jokaiselle uudelle palvelulle lähitukipäivän paikan päällä (10.4. Päijät-Häme, 19.6. Pirkanmaa, 24.9 Kainuu). Myös verkostoluotsi osallistui Kainuun lähipäivään.

Neuvotteluja Toimeksi.fi -verkoston laajenemisesta on käynnistetty Satakunnan yhteisökeskuksen kanssa. Varsinais-Suomessa yhteistyön mahdollisuutta on kartoitettu Lounatuulet ry:n kanssa. Etelä-Savossa keskusteluja on käyty Etelä-Savon sosiaali- ja terveysturva ry:n ja Etelä-Pohjanmaalla Yhteisöjen Yhdistys ry:n kanssa. Keski-Pohjanmaa SILTA yhteisöklubiin on oltu yhteydessä, mutta sieltä ei ole saatu vastausta.

Yhteisistä rajapinnoista on keskusteltu mm. Väestörekisterikeskuksen (nyk. Digi- ja väestötietovirasto) kanssa. Tavoitteena on saada yhteys suoraan Toimeksi.fi:stä DVV:n palvelutietovarantoon, josta yhdistystieto olisi mm. Suomi.fi:n ja sitä kautta kansalaisten käytettävissä. Yhteistyöneuvotteluja on käyty myös Kirkkopalveluiden kanssa tiedon siirtämisestä rajapinnan kautta Toimeksi.fi:stä Vapaaehtoistyö.fi:n sivuille. Neuvottelut molempien tahojen kanssa jatkuvat vuonna 2020.

Elastic -tietokannan indeksointijärjestelmän korvaaminen uudella järjestelmällä aloitettiin syksyllä 2019. Järjestelmän korvaaminen on yksi suurimmista tähän asti aloitetuista kehittämiskohteista. Elastic -järjestelmän korvaaminen suoritetaan useammassa vaiheessa. Työn arvioidaan valmistuvan toukokuuhun 2020 mennessä.

Vuoden 2019 aikana parannettiin järjestelmän käytettävyyttä. Rekisteröitymiseen ja automaattiviesteihin tehtiin myös tietosuojaan liittyviä päivityksiä.

4. VERKOSTOT

4.1 Yhdistyksen koordinoimat verkostot 2019

Lapin alueverkosto	3 kertaa
Lapin kokemuksellisen asiantuntijuuden yhteistyöryhmä	8 kertaa
Lapin kokemustoimintaverkoston Lapin ohjausryhmä	4 kertaa
Maakunnallinen tiedontuotannon verkosto	4 kertaa
Lapin järjestöjen viestintäverkosto	3 kertaa
Järjestöjohtajaverkosto	3 kertaa

4.2 Verkostot ja ryhmät, joissa yhdistyksellä edustus 2019

AVI:n HyTe ryhmä	1 kerta
Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä	3 kertaa
Lapin liiton Maaseudun arjen palveluverkosto-hankkeen johto- ja tukiryhmä	3 kertaa
Lapin maakunnallinen järjestöneuvottelukunta (siht.)	4 kertaa
Järjestöneuvottelukunnan työvaliokunta (siht.)	5 kertaa
Järjestöneuvottelukunnan työrukkanen	2 kertaa
Lapin maakunnallinen järjestöjen viestintäverkosto	3 kertaa
Lapin sairaanhoitopiirin potilas- ja omaisneuvosto	3 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun viestintäverkosto	0 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun viestintätyöryhmä	1 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun osallisuustyöryhmä	0 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun verkkopalvelutyöryhmä	0 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelijoiden kehittämispäivät	5 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun siirtymävaiheen hyte-työryhmä	0 kertaa
Lapin maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun sote-suunnittelijoiden työryhmä	0 kertaa
Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapin piiri ry:n Vertaistoimintaa kumppanuudella-hankkeen ohjausryhmä	5 kertaa

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ohjausryhmä	2 kertaa
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen sosiaalijohdon työkokoukset	5 kertaa
SPR:n Pärjätään yhdessä-ohjausryhmä	1 kerta
Toimeksi.fi kokoukset	5 kertaa
Toimeksi.fi kehittämispäivät	2 kertaa
Lapin nuorisjärjestöjen verkosto	4 kertaa
Järjestöt mukana muutoksessa 2.0 -hankeverkosto	5 kertaa
J2.0-hankkeen digiverkosto	2 kertaa

5. SOPIMUSKUMPPANIT

Kuntayhteistyösopimukset:

1. Enontekiö	6. Eläkeliiton Lapin piiri ry
2. Inari	7. Erityislasten Omaiset ELO ry
3. Kemi	8. Espoon Järjestöjen Yhteisö EJY ry
4. Kemijärvi	9. Hengitysliitto ry
5. Kittilä	10. Hyvän mielen talo ry
6. Kolari	11. Iholiitto ry
7. Muonio	12. Invalidiliitto ry
8. Pelkosenniemi	13. Järjestökeskus Kitinen ry
9. Pello	14. Itä-Lapin keliakiayhdistys ry
10. Posio	15. Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
11. Ranua	16. Kemijärven Järjestökiehininen ry
12. Rovaniemi	17. Kemin Seudun Kuulo ry
13. Salla	18. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
14. Sodankylä	19. Kuuloliitto ry
15. Tervola	20. Lapin eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta
16. Utsjoki	21. Lapin ensi- ja turvakoti ry

Oppilaitokset:

1. Ammattiopisto Lappia
2. Lapin ammattikorkeakoulu
3. Lapin koulutuskeskus REDU
4. Lapin yliopisto
5. Saamelaisalueen koulutuskeskus

Järjestöt:

1. ADHD-liitto	31. Lihastautiliitto ry
2. A-Kiltojen liitto ry	32. Luotolan nuoret ry
3. Apuomena ry	33. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lapin piiri ry
4. Balanssi ry	34. Mielenterveyden keskusliitto
5. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry	35. Munuais- ja maksaliitto ry
	36. Muistiyhdistys ry

37. Napapiirin Omaishoitajat ry
38. Nuorten Ystävät ry / Klubitalo Roihula
39. Omaishoitajat ja läheiset- liitto ry
40. Pohjois-Karjalan sosiaaliturvayhdistys ry
41. Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
42. Pohjoisen Yhteisöjen Tuki - Majakka ry
43. Rovalan Nuoret ry
44. Rovalan Setlementti ry
45. Rovaniemen Neuvokas / Rovaniemen Mielenterveysseura ry
46. Rovaniemen seudun Terveys ry
47. SámiSoster ry
48. Sininauhaliitto
49. Suomen Mielenterveysseuran Pohjois-Suomen aluetoiminta
50. Suomen Punainen Risti, Lapin piiri
51. Terveys-Hälsan ry
52. Toivola-Luotolan Setlementti ry
53. Tornion invalidit ry
54. Vuolle Setlementti ry

Muut:

1. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (SOCOM)
2. Lapin aluehallintovirasto
3. Lapin liitto: Maaseudun arjen palveluverkosto
4. Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
5. Lapin läänin Vammaistyöryhmä
6. Oulun kumppanuuskeskus
7. Invalidiliiton Lapin Kuntoutuskeskus
8. Lapin liitto/Lapin maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu
9. Lapin AMK/ Green Care -yrittämisen kehittämistarpeet Lapissa
10. Koulutusavain Oy/ Suo, susiraja ja segregatio- kehittämishanke

6. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen muut yhteistyökumppanit

1. Aivoliitto ry
2. Allergia- ja astmayhdistys ry
3. Artteli-kumppanuusyhdistys ry
4. Eläkeliiton Pelkosenniemen paikallisyhdistys ry
5. Epilepsialiitto ry
6. Etelä-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
7. Etelä-Savon hyvinvointijärjestöjen tuki ry
8. Helsingin ja uudenmaan näkövammaiset ry
9. Hämeen settlementti ry
10. Invalidiliitto ry
11. Irti huumeista ry
12. Järjestöotalo Seinäjoki, Seinäjoki
14. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, Mikkeli
15. Kansallinen Lastenliitto Lapin piiri
16. Keliakialiitto ry
17. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Jyväskylä
18. Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, Jyväskylä
19. Kipuliitto ry
20. Koillis-Lapin A-Kilta ry
21. Kokemustoimijaverkosto
22. Kuuloliitto ry
23. Kymen-Karjalan sosiaali- ja terveysturva ry

24. Lapin Aivoyhdistys ry

Sivu 22

27. Lapin Atopiyhdistys ry

28. Lapin Autismikirjo ry

29. Lapin Kilpirauhasyhdistys ry

30. Lapin munuais- ja maksayhdistys ry

31. Lapin Nuorisoliitto ry

32. Lapin Partiolaiset ry

33. Lapin Psoriasisyhdistys ry / Psoriasis-liitto ry

34. Lapin sairaanhoitopiiri

35. Lapin Vesaiset

36. Lapin yhden vanhemman perheet ry

37. Lapin yliopiston sosiaalityön ja kuntoutustieteen opiskelijoiden ainejärjestö Lyhty ry

38. Lappilaiset Kylät ry

39. Lumen Laulu, Sodankylä

40. Länsi-Pohjan AVH-yhdistys ry

41. Länsi-Pohjan Omaishoitajat ja Läheiset ry

42. Mielenterveystalo.fi (LSHP)

43. MLL:n Kainuun piiri ry

44. Monet kuntakokeiluhanke

46. Napapiirin Hengitysyhdistys ry

47. Neurologiset vammaisjärjestöt

48. Näkövammaisten Keskusliitto ry

49. Perhekeskustoimintamalli Lappiin -hanke, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

50. Pohjanmaan yhdistykset ry

51. Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry

52. Pohjois-Savon Sosiaaliturvayhdistys Ry

Sivu 23

53. Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys ry

54. Reumaliitto ry

55. Rovaniemen 4H -yhdistys ry

56. Rovaniemen Invalidit ry

57. Rovaniemen Keliakiayhdistys ry

58. Rovaniemen nuorisoasunnot ry

59. Rovaniemen Parkinson-kerho

60. Rovaniemen Päiväkeskus ry

61. Rovaniemen Reumayhdistys ry

62. Rovaniemen Seudun Diabetesyhdistys ry

63. Rovaniemen Seudun Sydänyhdistys ry

64. Rovaseudun Sydäntuki ry

65. Satakunnan yhteisökeskus

66. SILTA-yhteisöklubi

67. Sosiaalialan osaamiskeskus Verso

67. SOSTE ry

68. SPR Rovaniemen osasto

69. Suomen Kipu ry

70. Suomen Nivelyhdistys ry

71. Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry

72. Tukipilari kansalaistoiminnan keskus

73. Tunturi-Lapin ko yhdistys ry

74. Varsinais-Suomen Muistiyhdistys ry

75. VIRTU-hanke, POSKE

76. Yhden vanhemman perheet ry

Sivu 24

77. Yhdessä ry